

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

A BAJAI SZABADELVÜPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház I. emelet. — Telefon-szám: 17.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:
Dr. Lemberger Ármin

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Szakítás.

(S) Mea culpa... mea maxima culpa...
bűnbánó szívvvel járunk a »nemzeti oltárnak« keresztelt koalíciós vezérbizottsági hajlék elé, amiért legutóbbi vezércikkünkben azt mertük írni a kormányhatalom elnyeréséért való erőszakos küzdelem jegyében egybeforrott ezerszinű és még több elvű társaságról, hogy földadták elveiket, azokat az utópisztikus fantomokat, melyeknek égisze alatt a felségjogokkal harcra kelve, veszedelmes válságba döntötték ezt az amugy is ezer bajtól, ezer sebből vérző országot.

Ünnepélyesen és aggódoó szívvvel igazítjuk helyre az ellenzéki szövetkezetet elvtagadással vádoló kijelentéseinket imígyen: a koalíció nem engedett egy szemernyit sem nemzetiszinű rojtokkal szegélyezett, de valójában a »husosfazék« megkaparintását célzó politikájából, csak hajlandónak nyilatkozott szögére akasztani »elvéinek« végrehajtását, ha megkapja ez áldozatért cserébe az epekedve sóvárgott kormányhatalmat, mely alfája és omegája a nemzeti hősök mezébe öltözködő, országbujtogató demagógok napi Miatyánkjának.

A nemzet nevében működő koalíció elküldötte titkos választát a koronának. Haza-puffogató frazeológiájuk kincsesládából előszedték a legrikítóbb hangzású szövegeket, hogy ezek nemzetiszinű takarójául szolgáljanak mindazoknak az ellenzéki ígéreteknek, melyek — nem fognak megvalósulni.

Nemzetiszinű szövegekbe burkolták azt az elhatározásukat, hogy lemondanak a ka-

tonai követelések *gyakorlati* megvalósításáról és csak azt kéri, hogy továbbra is hirdethessék a hadseregére vonatkozó reformkövetelések *jogosultságát*.

Elejtették az önálló vámterület 1907-re ígért *behozatalának* a törvényből folyó követelését is és csak Ausztriával szemben kértek szabadkezet, holott jól tudták, miszerint az Ausztriához való viszonyunk sorsa a külkereskedelmi szerződések és az új vámtarifának nem bloc elfogadása által immár elintéztést nyert, mert külkereskedelmi szerződéseink a vámszövetség elve és érdekei alapján köttetnek meg.

A koalíció kuruc álmainak két kardinalis alapköve, a nemzeti hadsereg és az önálló vámterület ideáljainak *realizálása* ekként elejtetvén, az ellenzéki szövetkezet — elvtagadásának öntudatában — a továbbiakban természetesen már említést sem tesz nagyhangon hirdetett többi fantomjairól: valutarendezésről, önálló magyar jegybankról és paritásos külképviseltről.

Hasonló sorsban részesül a koalíciónak kormányprogramot involváló válaszában a nemzeti tömeglélek részéről oly hangosan követelt, megannyi vitális gazdasági érdek is, valósággal elsikkadván a sorok között a népmegváltó progresszív adórendszer, a létminimum adómentessége, a birtokviszonyok szanálása, a tisztviselők fizetésrendezése és szolgálati pragmatikája, — szóval mindazok a gazdasági fölvirágzás révén elvezető szociális reformok, melyeket az országos képviselőválasztások alkalmával elsőrangú mun-

kaprogrammjául vallott az ellenzéki szövetkezet »honnemváltó« képviselőjelölt-gárdája.

Mindezen ígéreteiről teljesen, egészben megfeledkezett a honmentő szövetkezet, amely becsületes és hazafiúi mérseklettel vezérelt béketörekvés helyett, ismét betört a királyi felségjogok szentélyébe, honnan — egy egész nemzet végtelen szomorúságára — im' megjött a kiutasító válasz, mely ha nem is a magyar nemzetnek, sőt kizárólag a koalíció akarnokjainak szól, mégis mély aggodalommal tölti el az igaz hazafiak szívét.

Szóval: megszakadt az áldásthozó béke fonala nemzet és koronás királya között és egyre magasabban torlódnak a viharfelhők édes hazánk rég borús egén.

Politikai hírek.

Házfőloszlatási hírek és a szabadelvűpárt álláspontja. A legégetőbb és a legnagyobb érdeklődéssel tárgyalt kérdés ezidőszert az országgyűlés feloszlata. Mindenfelé biztosra veszik, hogy ez 1—2 héten belül, még jóval március 1-je előtt be fog következni. Mondják, hogy ezzel a kérdéssel függ össze a kormányelnök bécsi legújabb utazása s hogy a legutóbbi minisztertanácsnak kizárólag ez a kérdés volt az egyetlen tárgya.

Érdekes tudni, hogy a feloszlata kérdésében minő a szabadelvűpárt álláspontja.

Gróf Tisza István — hir szerint — a minap oda nyilatkozott, hogy az országgyűlésnek a mostani viszonyok között való feloszlata végzetes csapás a nemzetre, de igen káros hatását érezné ennek a dinasztia is. Szerinte vége minden békés kibontakozás reményének, ha most széjjel kergetik az országgyűlést.

— Ne kotnyeleskedjél more, hanem huzd, aki áldója van!

— Eh, hiszen tudod, melyiket gondolom! Tamaszd föl azt a halottat! A primás ravaszul hunyorit a klarinétosnak, aztán rázendítenek arra a vigrára.

De a szőkefűrtű gyerek csak tovább is búsan lógatja le a fejét; sem a vig zene, sem a gyönyöző pezsgő nem vidítják föl őt.

A cimborák gúnyolódva fordulnak feléje. Kacagnak, élcelődnek az ő fájdalommal és ő most nem tud felelni egyiknek sem. Odakönyököl az asztalra, tenyerébe hajta bánatos arcát és tovább is csak búsul.

Uj nótába kezd a cigány. Búbanatos hangok szilaj féktelenséggel röpködnek szét és csodálatos, leletrázó, szomorú dallammal verődnek össze a teremben, mintha egy panaszos élet fájdó sóhajai rezegtek volna végig a húrokon. Egy borongó, mélabús népdal volt, mely ott született valahol az alföldi rónán, valamelyik csikós tanyán, vagy tán egy útszéli csárdában, de melynek lágyan szongó hangjai felszakítják a lélek legtitkosabb rejtekét is és még egyszer feltámasztják az elveszett, százszor megsiratott multat.

A szóke ifju szemei álmodozva függenek az izgó-mozgó primáson és mintha most ő is azt a kis dalt rebegné:

Örök az élet
Szilaj futása,
Lomb hervadása,
Dal illanása.

Örök a rózsák
Nyílása réten,
Csillag futása
Mérhetlen égen.

Örök a napfény
Nem olvad köddé;

TÁRCA.

Fátyolképek.

— A »Bajai Hirlap« eredeti tárcája. —
Írta: Láng Róbert.

Künn finoman szitált az őszi eső és néha egy-egy erősebb szélroham rázta meg szobám ablakait. A szamováralatt a borszesz oly titokzatos fénynyel lobogott. Én a kályha mellett ültem és szemem önfeledten a himbálódzó kékes lángon függtek.

Nem régen a színházban egy versecskét halottam egy szerelmét vesztett, bús asszonytól. Most e dal egyre fülemben cseng és amint így álmodozva ülök, az öntudatlan képzelet szomorú, bús arckokat rajzol elém és én úgy hallom, mintha mind-egyik ajkáról e kis dalocska lebbene el.

* * *

Az esthajnal fénye ott rezgett a komor, hideg cella szürke falain. A világi kényelem száműzve van e kis szobából. Simára gyalult asztal, ágy és szék, egy kopott madonna-kép egyszerű térdeplővel és néhány sárgult, vastag imakönyv képei a szoba díszét.

A toronyban megcsendül az estharang Ave Máriára. Egy halványarcu apáca ott térdel a Szűz Anya képe előtt és buzgón imádkozik. A folyosóról néha behatol egy-egy testvér vonatott, csoszogó lépteinek zaja, s aztán újra csendes lesz minden.

Az apáca nyugtalanul vergődik ágján. A mult szürke ködéből egyes árnyak emelkednek föl, melyek nyugalmas lelkét megzavarják. Ereiben a vér gyorsabban fut körül és lelkében őrült érez, melyet Istennek magasztos fénye nem tud egészen betölteni.

... Látja a kis házikót, hol vidáman, boldogan tölté el gyermekéveit. Az udvar közepén, az almafa hűvös árnyékában, ferge gyermekek játszadoznak. Egykor ő is játszott, mint most kis testvérei. Majd egy férfi fordul be a kapun. Odamegy édesanyjához, ki épen az udvaron volt. Sokáig beszélgetnek. Minden szavukban csak róla emlékeznek meg.

E férfi szerette őt, szereti még ma is, de atyja ellenezte egybekelésüket s ő ekkor fátyolt vett föl.

Atyja nemsokára azután meghalt, de akkor már késő volt minden: felszentelték. Szívének édes álmái, vágyai, reményei ekkor már lehullottak, elfonnyadtak, mint a falevél, melyet a haragos szél tép le az ágról.

Ez édes-bús emlékek könnyeket csalnak szemébe. Ajka idegesen remeg és most, mintha ő is ezt a kis dalt susogná:

Örök az élet
Szilaj futása,
Lomb hervadása,
Dal illanása.

Örök a rózsák
Nyílása réten,
Csillag futása
Mérhetlen égen.

Örök a napfény
Nem olvad köddé;
Csak a szerelem,
Csak a boldogság
Nem tart örökké.

* * *

Elszendertült már a város, csak a kávéházban ül néhány vig, tüzesvérű ifju. Lármás jókedv uralodik az asztal körül. A kiüritett palackokra sandit a kormosképű primás, ami azt jelenti, hogy az ő torka is száraz.

Beszélik, hogy ez indoktól vezetve, Tisza István gróf mindent elkövet annak a kieszközlésére, hogy az országgyűlést most ne oszlássák fel, hanem egyszerűen rekeszék be az ülészakot s a második ülészak összehívására tüzzenek ki egy késői terminust. Alig hihető azonban, hogy Tisza István gróf ebbeli fáradozása valamelyes eredménnyel járja.

Nevezetesen arról van szó, hogy a kormány se elnapolást, se ülészakberekést nem kísérelhet meg addig, amíg nem kap biztosítást a baloldal részéről, hogy a királyi kéziratnak feltétlenül engedelmessékedik. Már pedig az egészen bizonyosra vehető, hogy a szövetkezett baloldalnak egy igen jelentős töredéke van, amely el van tőkévelve arra, hogy együtt maradjon a képviselőházban az esetleges újabb elnapolás után is.

A legújabb minisztertanácsból. A kormány pénteken délelőtt tizenegy órakor ismét tanácskozásra ült össze. Nagyon fontoságu politikai előterjesztéseket beszéltek meg. Több béketeretvő dolgotak ki, de mert bizonyosra veszik, hogy a király terveiket nem fogja szó nélkül helybenhagyni, hanem előbb megvitatja bécsi tanácsosaival is, propositióik alternatív természetűek. A terveknek — mint értesülünk — egy közös vonásuk van. Mind oda tendálnak, hogy törvényesek legyenek.

A minisztertanácsban az összes miniszterek résztvettek, de résztvett azon egy előkelő állami tisztviselő is, akinek a tanácsát nemcsak vármegyei, de rendőri ügyekben vették igénybe. A kabinet, ha a király az országgyűlést feloszlatja is, a helyén marad.

A király álláspontja. Az egyik közös miniszterümből érkező információ alapján jelentik: Azok a hírek, amelyek arról beszélnek, hogy az Andrássy Gyula gróf béke-akciója után immár az abszolutizmus bizonyosan bekövetkezik, nem igazak. Az udvar nem adta föl reményét, hogy egy újabb kísérlet a békét mégis megteremti. A király semmiféle irányban nem határozott. Báró Fejérváry Géza ismét Bécsbe utazott, hogy jelentést tegyen azokról a bizalmas tárgyalásokról, amelyek a béke helyreállítására érdekében folytak. Ezeket a tárgyalásokat nem a miniszterelnök vezeti, nem is fogja vezetni, de tud rólok. A király még aziránt nem határozott, hogy az országgyűlést tényleg feloszlatja-e. Legközelebbi döntése csak a miniszterelnök újabb kihallgatása alkalmával fog bekövetkezni.

Politikai karcolat.

A nemzet Bánffyhoz.

(A Náni-Náni dallamára.)

Bánffy, Bánffy, mért kacsinysz te Bécsre
Ezek után?
Attól tartok, valamit elérsz te,
Bánffykám!
Kél szívemben bus sóhaj,
Bánffy, légy hü, meg ne csalj!
Nem vagy hü, ez szörnyü,
Oh jaj hánszor hull miattad
Szemből a bus könnyü . . .
Bánffy kérlek, én nem értelek,
Hogyan lehetsz hozzám ily hütelen —
Hej Bánffy, Bánffy, meg fogod bánni,
Hogy ily csalfán bánsz mindig velem!

Csak a szerelem,
Csak a boldogság
Nem tart örökké.

* * *

Hideg, csipős őszi szél volt, az égen a csillagok milliárdjai rezgették halvány fényüket. Az utcák türesek és elhagyottak s csak néha-néha találkozok az ember egy-egy kótyvas atyafival, kinek hangos morfondirozása fölveri a néma csöndet. A közeli és távoli tornyokban egymásután hangzik fel az órák vonatott kongása.

A főutcán, az egyik palota befüggönyözött ablakán áttör a lámpavilág halvány fénye. Szép, fiatal asszonyka jár ott fel s alá a fényes teremben. Olykor kinyitja az ablakot és kibámul a hideg éjszakába.

A távolban elenyésző kocsirobogás zaja halatszik csupán, egyéb semmi. — Ő csalódba zárja be az ablakot . . . hiába, nem jön az, akit vár.

Lassan fölnyitja a gyermekszoba ajtaját s lábujjhegyen közeledik az ágy felé. Szöske kis angyal pihen parányi vánkosán mosolyogva. Sokáig nézi az alvó kisdedit. Szemében egy-egy könny csillan meg, mely oly lassan, oly csendesen pereg végig bánatos arcán, mintha a szívről szakadt volna le. Megcsókolja az alvó kis leánykát és nesztelenül távozik.

Hányan irigylik e szép asszony boldogságát! Hisz' fény és pompa között él. De a hiúságnál sokkal erősebb a szerelem és ő is érzi annak kinjait.

Boldog volt ő is, míg a mézeshetek véget

Szerény intelem.

(B.) A világtörténelem lapjairól leolvasható az az enyhe vigasztalás, hogy az emberiség és az igazi szabadság a szolgalelkűsége gyakorolt nyomással és a lelki nyomoréksággal szemben mindig győzedelmeskedett. De ugyanonnan leolvasható a magas kormányoknak szóló az a figyelmeztetés is, hogy egy nép szabadsága nem egyes jogoknak az adományozásából, ugynevezett engedményekből áll; és leri azon lapokról az a tapasztalat is, hogy a rosszul értelmezett népszabadság — historíailag, avagy egyénileg az állami élet belső zárltságához és szétszakadásához, a legszentebbekkel való visszaéléshez és egy idegen kényszeruralom polypkarjaiba való beledőléshez vezet.

Ugyanaz a Lengyelország, mely mint a szabadság mártírja kilehelte halhatatlan lelkét, eredetileg a népszabadság tultengése, az egyes polgárnak adott vetője és azon joga által, hogy a király ellen bármikor konföderációt alkothatt, enyészett el az önálló államok sorából.

Az igazi népszabadság nem abból áll, hogy törvényeket szüljenek, hogy eldobjanak minden legenyhébb kényszert, — hanem az egyesek akaratainak a törvényvel való összhangba hozásából, a szabad akarat öntudatra ébredéséből és a kényszer nélkülözhetéséből, valamint abból áll, hogy ne hódoljunk másnak, mint a törvény parancsoltá kényszernek: azaz olyanak, amelynél úgy az egyesek, mint a közületnek kötelességei igaz alapokon nyugszanak.

Mi másképp hangzik azonban az, amit egyes pártalakulások lapjai a népszabadságról világággá kürtölnék. Nem áll az egyébből, mint minden létezőnek a felfogtatásából, csak azért, mert létezik. Ki akarják ragadni a népet a jó és az igaz köréből, mert jól tudják, hogy az álokoskodások hatalmi körébe az okos fegyverek, az ésszerűség, az igaz ügy védelmére elhangzó érvelés, be nem hatolhatnak.

Nem ismer a történelem olyan önkényurat, olyan zsarnokot, aki meg ne találta volna a maga puhánygerincű hízlelőjét, aki őt zsarnokságban, kegyhajhásztól ne szolgálta volna.

Most másképp van. Mostanában vannak néphizelgők, népbolondítók és ilyen a sajtójuk is. A népet előbb felültetik a papirusra, aztán elkezdik csuszós-mászós bálványimádásukat. Körültáncolják a népfőnség arany bornyuját és semmiféle hajlongás nem elég alázatos nekik, semmiféle istenítés nem elég neveléses, hogy szolgállelkűségüknek kifejezést adjanak.

Akár egyesnek, akár a népszarnokságnak hódolnak, az egyre megy.

Nagy tévedés azt hinni, hogy a nép függetlenségéért való örökös vészkiáltás bármiben is közös a liberalizmus eszméjével; mint ahogy semmi közöset nem mutat föl a szabadelvűséggel — a szegénynek a gazdag vagyona után való sóvárgása, az embernek a más felesége után való vágya.

A halhatatlan Blackstone mondotta: »Nem az, hogy mit szabad, nem az, hogy mit akar az ember, hanem amit mint észlénynak tennie kell, adja meg az elvitáztatatlan jognak a mérvét és jellegét.«

Ami itt az egyes emberről áll, áll a népről általában. A féktelenséghez való ragaszkodás mellett az önkormányzat tana ugyanoda fajulna, ahova a sajtó egyes organuma jutott az önbírálatuk mellett.

Az előtt erkölcsi bátorság kellett hozzá, hogy valaki szabadelvűnek valja magát, egy önnemesített kedély, melynek megvolt az a bátorsága, hogy a

polgári és egyéni szabadság érdekében sikra szálljon. Amde az időnek mindent fölemészto hatalma némely szónak sokszor elveszi a nemes értelmét és megnevesit másokat, amelyek azelőtt lenézettek voltak. Sok fogalom és szó cserélte fel ilyképen igazi értelmét, mert a kor szelleme jónak látta azokat más értelemmel felruházni.

Mostanában valóban erkölcsi bátorság kell hozzá, hogy magát valaki mérsékelte, igazi royalistának valja, mert a függetlenségek most minden mérsékeltébb fölfogásban tagadják a meggyőződés őszinteségét, de még csak jóhiszemű tévedést sem akceptálnak és nem léteznek rájuk nézve más nézet, más felfogás és más politikai hitvallás.

Ezeknek a hivatalban vajdó anyáknak dühös kiabálása idővel súlyosbítni fogja a fájdalomakat anélkül, hogy a szülést elősegitenék. Az idő épp úgy, mint a természet csendben szüli meg a tavaszt, csak a rombolási munkálatoknál válik hangossá, mint a földrengésnél és az utolsó itéletnél.

A kor szelleme nem forradalmakat szit, ha a népek átalakítási munkálatait végzi. A vén Saturnus egy csendes aggastyán, aki zajtalanul nyeli el a gyermekeit, nem pedig lármás örjongsz közepette. Mert a mult özvegvi látfolba, a jövő pedig a szüziesség leplebe van burkolva és csak a jelen áll meztelenül előttük, hogy értékes gerjedelmekkel legtelensék rajta sóvár tekintetüket és elégsékek ki állatias vágyukat.

Az államgöpezet minden fogyatékoságát a trón bemooskolásának tekintik, mert a trón legmagasabbban áll és a népek legszembeötlőbb. De feledek, hogy bizonyos magasságokat mint, például a magas állásu embereket, magas hegyeket, ha sokszor ködbe burkoltan látja az ember, ez a kód a mélységből az alantós életről emelkedik föl és huzódik föl a magaslatokhoz. A népuralkomnak kiküáltott önámítás apostolai bölcsébbek akarnak lenni az Istennél, aki a világosságot a teremtés első napján teremté és csak a negyedik napon a Napot, amiközben füvet, virágot és hasznos növényeket teremtett.

Amde a mi népboldogítóink alig hogy a néphe beleordították: »legyen világosság!« csupa napokat teremtettek a népből, önmagukat pedig napimádóknak. De a nép, amelynek kezdetben talán élele cirógatás jól esik, idővel bizonyára józan öntudatra fog ébredni és befogja látni, hogy mindazok, akik hibát dicsöitik, gyöngéit erényekké bélyegzik és szenvedélyeit isteni parancsnak minösítik, nem egyebek, mint hízlelő ámitók.

Be fogja látni, hogy a szabadság ez apostolai csak megnyújtják őket, hogy az így megnyújtott árnyékban annál kényelmesebben pihenhessenek meg.

Ha igazi hazafiak akarunk lenni, itéljük meg kellő higgadsággal a helyzetet, mérlegeljük megfontolással a körülményeket és ne veszítsük szem elől az ésszerűséget, amely egyedül van hivatva megönni bennünket a beláthatatlan, de elhamarkodás mellett semmi esetre sem kedvező következményektől.

Baja helyett — Mohács.

— A mohácsi selyemfonó-gyár. —

Csak nemrég még mi bajaik is álmodoztunk a Délvidékre tervezett selyemfonó-gyárnak *Baján* leendő megteremtéséről és a városi hatóság, mely sohasem zárkózott el a közvélemény óhaja elől, ha Baja város gazdasági életének föllendítéséről volt

nem értek. De most már vége annak, hisz az, kinek oldala mellett kellene lennie, mindig csak vig barátok között döszöl, vagy tán még A szép asszony a gondolatira is elpirul. Kimerülten dől egy székre és halkan, fuldokolva, mintha egyre ezt mondogatná:

Örök az élet
Szilaj futása,
Lomb hervadása
Dal illanása,

Örök a rózsák
Nyílása réten,
Csillag futása
Mérhetlen égen.

Örök a napfény
Nem olvad köddé;
Csak a szerelem,
Csak a boldogság
Nem tart örökké.

* * *

Ott laktak a külvárosban, egy kis hónapos szobában. A férj a törvényeséknél dolgozott 1 fnt 20 krajcár napidijért. Egész nap ott görnyedt az asztal fölé hajolva s másolgatta a halomra gyűlt aktákat.

Ha este hazatért, mosolyogva karolta át szép kis feleségét.

Egy napon csak beköszöntött a gólya, aztán csakhamar jött a második, harmadik is. A kis csalán inséggel, nyomorral küzdött, néha alig tudtak egy darab kenyeret nyomni a siró-rívó apróság kezébe.

Egyszer aztán beteg lett a család fő. Ekkor váltig ösztökélte a feleségét, hogy menjen el az irodafőnökhöz, s kérje meg őt, hogy ne bocsájtaná el, mert néhány nap mulva majd csak meggyógyul és a főnök úr különben is derék ember, majd csak segít a nyomorukon. Az asszonyka engedett a sok kérésnek és elment hozzá.

Nemsokára, meggyógyult a férj, s jobb napok következtek.

Az asszonyka azonban most már olyankor is ellátogatott az irodafőnök urhoz, amikor az ura nem is kérte.

Egy este vigan sietett haza a férj, kis csomaggal a kezében. A feleségét akarta meglepni egy kis édességgel. Amint belépett a szobába, örömmel szaladtak feléje az apró csemetek.

— Mit hoztál apuska, mit hoztál? — hangzott fel minden oldalról a gyermekek kiáltása.

— Nincs itthon mamuska?

— A mamuska elment a bácsival. Nézd papuska mit kaptam a bácsitól, hogy ne mondjam meg, hogy itt volt — és azzal kis pénzdarabot mutatott fel a három éves Irmuska.

Az öt éves Magda fenyegetően nézett kis nővérére, aki elárulta, hogy itt volt a bácsi, pedig mamuska is megtiltotta, hogy erről szóljanak.

A szegény ember lábai alatt megmozdult a föld. Odainté maga mellé a kis Magdát és kissé kedveskedve kérdezte tőle, hogy is nézett ki az a bácsi, aki itt volt?

— A kis ártatlan leányka előbb vonakodott, de

szó, bizonyára befolyásának egész erejével szállott volna sikra e lokális érdekünkért, ha a mi sorsunkat intéző városi parlamentünk nem merül el hónapok óta az örökös politizálás örvényébe, melynek ködös levegője eltorpította immár érzékeinket helyi kulturánk és gazdasági vágyaink iránt.

A hatodik selyemfonó-gyárat immár Mohács kapta meg, egy nagyközség, melynek polgárai — úgy látszik — számúzik körülökből a mindanáron való politizálás átkos szellemét és komoly, célirányos munkával viszik előbbre lokális gazdaságuk vitális érdekeit.

Fait accomplival állván szemben, nem rekreminálunk tovább, csak ismertetjük — egy megbízható tudósítás alapján — Mohács vivmányát, melyet elszalasztott a politizáló Baja.

* * *

Baranya vármegye egy lényegesen számbavehető ipartelepét kapott, mely a fonóipart van e vármegyében hivatva képviselni, mely feladatának nemcsak általánosságban, de részleteiben is alaposan megfelel; érijük alatta a mohácsi selyemfonó-gyárat, mely múlt hó 22-én indult meg.

Ez a hatodik selyemfonoda az országban, melynek mindegyike Győrtől Páncsováig a Duna mellett nyert elhelyezést.

Hogy mit jelent a selyemiparnak ilyen fellendülése az országban, mely már hat fonodának ad elegendő mennyiségben nyers anyagot a feldolgozásra, azt csak azok tudják méltányolni, kik a szegény nép sorsát a szívükön viselik és kik a magyar iparfejlesztési törekvéseket állandó figyelemmel kísérik.

Magyarországon a gubótermelőknél, valamint a selyemfonodák és egyéb munkásoknak az 1904. évben 4.513,362 korona fizetett ki, melyből a fonodák alkalmazottainak évi keresete 430,050 korona, oly jelentékeny összeg tehát, melyvel ma már számolnunk kell.

Bezerédi Pál főrendiházi tag, földmívelésügyi miniszteri megbízott érdemének tudható be ez a nagyfokú eredmény, ki a legnagyobb csendben, zajtalanul, minden reklám nélkül oly ipart honosított meg az országban, melyre méltán büszkék lehetünk, mert nagy nemzetgazdasági érdek fűződik a selyemiparhoz, köztudomású lévén, hogy a termelt selyem minőség tekintetében nemcsak fölveszi a versenyt, de határozottan előnyben van az olasz selyemmel szemben.

Mohács nagyközség közönsége csak örülhet, hogy felfogva a modern ipari irányzati elveket, módot és alkalmat keresett arra, hogy a hatodik selyemfonógyár ott felépülhetett.

A fonodában 3—4 hónap múlva 39 olasz és 120 mohácsi munkásnő fog dolgozni és ha ezen idő múltán a fonoda teljes erővel dolgozik, évente 150—200 ezer kilogramm száraz gubót tud feldolgozni, mely mennyiségből 16—17 ezer kilogramm tiszta selyemfonalat nyer; az évi napszámberék és egyéb fizetések pedig közel 100.000 koronára emelkednek.

A fonodát jelenleg E. Amphoux elsőrendű olasz cég bérlé, ki azonban az üzemet előreláthatólag csak 1907. január havában fogja véglegesen átvenni, mert mindaddig, míg a helybeli munkásnők alaposan kioktattatnak, a fonoda saját üzemben kezelteik.

Hogy mily modern berendezéssel látta el Bezerédi Pál a mohácsi selyemfonodát, azt a szakemberek egyhangú elismerése bizonyítja. A munkásvédelemre is nagy suly van fektetve, mert míg az

azán mégis csak bevallotta, hogy fekete szakálla volt annak a bácsinak és az óralácán egy kis nyuszika csüngött. Sirva kérte a kis leány, hogy ne szóljon mamuskának, mert akkor ő bizonytalán kikapna.

Szegény férj tisztán látott mindent. Hirtelen magára ölté kabátját és távozni akart, de a kis gyermekek sirva kérték:

— Apuska ne menj el!

Megsemmisülten állt az ajtóban, majd ölébe kapta a kis Irmuskát — nézte hosszan, szólanul és midőn letette, leborult az asztalra és sirt, zokogott keservesen, mint a párja vesztett gerlemadár, ajka meg morzsoltságot halkan, csöndesen, hogy senki se hallja, — talán ezt:

Örök az élet
Szilaj futása,
Lomb hervadása
Dal illanása.

Örök a rózsák
Nyílása réten,
Csillag futása
Mérhetlen égen.

Örök a napfény,
Nem olvad köddé;
Csak a szerelem,
Csak a boldogság
Nem tart örökké.

1893. évi XXVIII. t. c. — munkásvédelmi törvény — például csak 7 köbméter fűt ir elő egy-egy munkásnő részére, addig Mohácsoson 21-6 köbméter áll rendelkezésre.

A munkateremben semmi gőz és nedvesség nem mutatkozik, mely körülmény eddigéig még egyetlen fonodában sem volt elérhető és miként megbízható helyről értesülünk, még sehol az országban nem okozott a munkásnők betanítása oly kevés nehézséget, mint Mohácsoson és ezért a teljes üzem mielőbbi megnyitása elé a legnagyobb reménységgel néz a fonoda vezetősége.

Mohács nagyközség az utolsó évtizedben határozott haladást mutatott az ipari alkotások terén. Kisipara számbavehetőleg fejlődött. Csak az előző évben építette a köz- és magánfogyasztásra szánt villamos centrál telepét. Most nyitott meg a selyemfonó-gyárat. Ha tovább megy és módot nyújt arra nézve, hogy villamvilágítási telepén a nappali üzemre átmenve, a kisiparnak olcsó motorikus erőt ad, nem lesz messze az idő, midőn az iparilag fejlett városok között fogják emlegetni Mohácsot.

H I R E K.

Nők a bál előtt.

— Farsangi fotográfiák. —

Mit éreznek a nők a bál előtt?

Először különbséget teszek azon nők között, kik elmennek a táncvigalomra és azok között, akik el nem mennek. Azok között, kik készülnek a bálba, vannak olyanok, kiknek »szívök királya« is el fog oda menni, de vannak olyanok, kik tudják, hogy »Ő« nem lehet ott. Találkoznak olyanok is, kik kevés ismerőst remélnek találni, sőt talán egyre sem számíthatnak egész bizonyossággal. Bármily hihetetlennek látszik, de vannak olyan nők is, kik csak azért mennek, mert el kell menniök. Vannak olyanok is, kik leginkább csak azért mennek el, hogy ott — bocsánat, alig merem kimondani — hiuskodjanak s minél többet »elbolondítsanak.« Az idősebb nők közül pedig vannak olyanok — mi türes tagadás — akik szép remények fejében mennek.

Akik el nem mennek, azok közül némelyek nagyon fiatalok, azért nem mehetnek el; mások pedig azért nem, mert ezeknek nem adhatnak éveikből néhányat kölcsön. Vannak olyanok, kiket gyász, másokat betegség, vagy váratlanul jövő szerencsétlenség akadályoz, ismét vannak olyanok, kik azért nem mennek, mert »majd a jövő« bálba mennek el s olyanok, akiknek a kellő költségük hiányzik. Legutoljára említem azokat, kik azért nem mennek el, mert »az efféle« már őket nem érdekli.

Tekintsünk most ezek szívébe.

Azok, akik tudják, hogy ott lesz »Ő« is, a legnagyobb örömmel készülnek. Előttük óráknak tűnnek fel a táncvigalom előtti percek, mint majd perceknek tűnnek fel a táncvigalom alatt az órák. Az ilyenek csak arra törekednek, hogy »neki« minél jobban tessenek s inkább vesznek fel olyszinű ruhát, vagy oly ékszert, melyről tudják, hogy »előtte« kedvesek, mint olyant, melylyel inkább feltűnhetnek a közönség előtt. Inkább akarnak »neki« tetszeni, mint a többi mindnek.

Akik tudják, hogy »szívük választottja« nem lehet ott, az előbbieknél sokkal egykedvűbben készülnek. Sőhajtognak, főképp mikor már föl vannak öltözve s végig nézve magukon azon öltönyben, mely bájaikat a szokottnál jobban feltűnteti, lehetetlen elfojtaniok a sóhajt: »Miért nem lát Ó is«.

Akik kevés ismerősrre számítanak, azok egy aggodalommal foglalkoznak: »Kopok-e elég táncost?« Talán ezek szaladnak legtöbbször, de mindig csak pillanatnyi időre a tükörhöz s kérdik maguktól: »Elég szép vagyok-e?« Az ilyenek különös gondal kérdézősködnek arról: »Eljő-e ez? ott lesz-e az?« s így tovább.

Hát azok milyenek, akiknek el kell menniök? Az ilyenek többnyire, de nem mindig, szeszélyes hölgyek. Vannak azonban kivételek is. S mi kényserizheti a nőt, hogy menjen, ha nem akar? Sokféle, például ha egy kisvárosban játékonycélú táncvigalmat adnak s a papa tekintélyes hivatalnok, neki részt kell vennie s így egyetlen leányának is (ha csak színlelt betegségben, vagy más effélében nem keres kibúvó ajtót), de ezt meg a gyöngéd gyermeki szeretet tiltja. Sok efféle ok van. Az ilyen nők rendszeren akkor kelnek ki nagyon a táncvigalom ellen, mikor az még messze van, de ha már eljő az óra, rendszeren örülnek, hogy mehetnek.

Azok, akik leginkább hódítvágyból örülnek a táncvigalomnak, rendszeren legtöbb gondot fordítanak arra, hogy minél feltűnőbb jelenhessenek meg.

Az ilyenekkel van legtöbb dolga a szabónak, a fodrászsnőnek. Ezeknek körül rendszeren legtöbbbe a táncvigalom.

Az ilyenek nem sóhajtással, nem szende-molyolyal, hanem büszkeséggel néznek végig a tükörön s jaj volna azoknak, kik őket így bárla készülővé látnák és nem bókólnának nekik. Mindenik nő örömmel veszi, hacsak a fölöltötöt szobalány is azt mondja neki: »Jaj be szép a kisasszony!« De a hiu nemcsak szívesen veszi, hanem meg is kívánja ezt. Tabló.

— Halálozás. Ószinte megilletődést keltett városzerte f. hó 4-én reggel az a gyász, hogy Pollák Jakab helybeli tekintélyes földbirtokos, hosszú szenvedés után, munkás és tevékeny életének 70-ik évében örök álmra hunyta le szemeit. Az elhunyt évtizedeken keresztül agilis és buzgó tagja volt a helybeli izr. hitközség képviselő-testületének, melynek kebelében mint a templomosztály előjárója bőségesen kivette részét a hitközségi közügyek intézéséből és méltán rászolgált arra a kitüntetésre, hogy a hitközség őt érdemei elismerésül örökös tiszteletbeli tagjává válassza. Tagja volt Pollák Jakab Bácsvármegye törvényhatósági bizottságának és puritán jelleme és közismert jótékonyága révén általános becsülésnek és szeretetnek örvendett. Halálát hitvesén kívül, kivel csaknem félszázadot át legboldogabb házasságban élt, gyermekei: Pollák Lajos, Pollák Paula férj. Dr. Brúci Albertné, Pollák Armin Pollák Esztiike férj. Grünvald Lajosné és Pollák Ilés, valamint nagy és kiterjedt rokonság gyászolja. Vég-tisztelessége f. hó 5-én délután 3 órakor ment végbe, társadalmunk minden rétegének osztatlan részvétele mellett. Hitközsége azzal róta le kegyeleto adóját elhunyt, érdemes tagja iránt, hogy a templomba vitette, ahol dr. Adler Lipót rabbi megható gyászbeszédben méltatta Pollák Jakab családi erényeit és a hitközség érdekében való áldásos munkásságát.

— Az adófizető Baja. A bajai törvényhatóság közigazgatási bizottsága e hó 8-án tartotta február havi ülését, melyen Pop György pénzügyigazgató jelentette meg, Baja város közönsége, az ex-lex ellenére is 1312 koronát fizetett be a lefolyt januárban egyenes állami adóban, a bélyeg- és jogilletékek befizetése dolgában pedig szintén alig van eltérés a tavalyihoz képest. — A t. ügyész mindössze 2 lélek-szaporulatról számolt be, amennyiben január havában 61-en születtek és 59-en haltak el.

— Az oltáregyleti előadás megismétlése.

»Szent Agnes« ügybuzgó apostolai, a bajai oltáregyesület műkedvelő-gárdája, f. hó 14-én, szerdán este 8 órakor, a közkívánatnak engedve, megismétlik a multheti szépen sikerült színi-előadást. A helyárazak az alkalomra így állapítottak meg: első hely 1 kor. 60 f., második hely 1 kor. 20 f., harmadik hely 80 f. A földszinti állóhely belépőjegye 40 fillérbe, a karzati ülő ugyanannyiba, a karzati álló pedig 20 fillérbe kerül. Az egyesület elnöksége ezután hívja meg az előadásra, meg az azt követő táncmulatságra a közönséget.

— A tábla elnöke nyugalomban. A szegedi felsőbb bírósági karban rövid idő múlva nagy és érdekes változás lesz. Mint jó forrásból értesülünk, Fabiny Ferenc dr., a szegedi kir. ítélőtábla elnöke, nyugalomba szándékozik vonulni s eltávozik a fővárosba, hol a Hazai Első Takarékpénztárnál kintálják fel neki a jogtanácsosi állást. Fabiny Ferenc dr. szegedi lakását már felmondotta s úgy halljuk, hogy a jövő hóban elköltözik Szegedre. Hogy a tábla új elnöke ki lesz, arról még nem szivárgott ki hír. A távozni készülő táblai elnök 52 éves, fia Fabiny Teofilnak, a volt igazságügyi miniszternek. 1901 május 21-én nevezték ki a szegedi kir. ítélőtáblához elnökké s azóta állandóan itt működik. Huszonnyolc esztendeje van a bírói pályán. Mint joggyakornok kezdte működését a semmitűzőskönl, ott volt fogalmazó, később titkár. A budapesti ítélőtábla decentralizációja alkalmával, 1901-ben, a marosvásárhelyi ítélőtáblához neveztetett ki bíróvá, ott kétféle három évig működött, aztán kuriai bíró lett, majd pedig 1901-ben, mikor Bernáth Géza szegedi táblai elnököt államtitkárrá nevezték ki, Fabiny Ferenc dr. jött Szegedre a helyébe.

— A »Magyar Védőegyesület« bajai fiókjának feladatai. Igen sokan részint levélben, részint szóval, azon aggályuknak adtak kifejezést, hogy aki a »Magyar Védőegyesület« tagjai sorába lép, kötelezve van csakis magyar gyártmányú cikkeket beszerezni. Miután nincs annyi időm, hogy mindannyian külön levélben válaszolhatnék, a nemes ügynek pedig igen ártana, ha egy percig is kételyek merülnének fel, röviden ismertetem az alapszabály erre vonatkozó részét. Az egyesület teljes erővel igyekszik odahatni, hogy minden hazai termelésű iparcikk és termék a külföldi verseny nyomása alól fölszabaduljon, megerősödjék és fejlesztesse. Kezdetben általában elégedjünk meg azzal, hogy védelmeszük a hazai ipar munkáját, csak arra legyünk gondos figyelemmel, hogy a munkát valóban a hazában élő munkások végessék légyen, mert iparosainktól nyomban azt

követelni, hogy szakítsanak teljesen a külföldről származó anyagokat szállító forrásokkal, teljesen lehetetlen. Bizzunk abban, hogy *iparosaink* belátják azt, hogy mily nagy közgazdasági jelentőséggel bír az, ha munkájukhoz fokozatosan azokat a kellékeket szerzik meg, melyeket a *hazai ipar* már használható minőségben állít elő és ezzel ők is igyekezni fognak közérdekű törekvéseinket hazafias kötelességérzetüknek megfelelő módon támogatni. Használó a *kereskedők* helyzete is. Ez idő szerint nem követelhetjük azt, hogy mindnyájan *kiszárolag* hazai származású cikkeket tartsanak készletben, mert erre igen sok árucikkben a termelés nem fedezi a keresletet, másrészt pedig a kereskedők is csak abban a mértékben szakíthatják meg a külföldi szállítókkal az összeköttetést, amily mértékben a hazai ipar nemcsak mennyiségileg, de minőségileg és a versenyárakban is kielégíteni bírja a fogyasztók igényeit. Egyesületünk munkálkodása sikeres leendő, ha eljárásunkban nem feledkezünk meg arról, hogy nekünk *teremtés, javítás, fejlesztés* és nem zaklatás, szuszitálás és rombolás a célunk. Tehát ezekből mindenki láthatja, hogy nincsen kitéve senki, sem presszió, sem zaklatásnak. Célunk csak az, hogy szükségleteink beszerzésénél hazafias érzésünk jöjjön előtérbe és lehetőleg magyar gyártmányt vegyünk. A hazai gyárak és iparosok teljes címirtára nemcsakára megjelenik és iparkodni fogok, hogy az a legszélesebb elterjedésben részestüljön. *Somogyi Emil.*

— **A bajai izr. templom veszedelme.** A bajai izr. templom mennezetén a múlt hetén három nagyobb repedés vettek észre, amelyet rögtön megvizsgáltattak az előjáróság. A vizsgálatot Vadász Pál magánmérnök, majd pedig Rauschenberger Ferenc tisztí mérnök eszközölte. Véleményt arról, hogy milyen természetű a repedés, nem mondtak, hanem a repedéseket további vizsgálat tárgyává teszik. Szakemberek véleménye az, hogy a templom tetőszerkezete túlságosan súlyosan nyomja a falakat. A templom egyelőre hatóságilag be van zárva.

— **Bajai járdázás.** A torony alatt a bajai járdák megjavításának a terve foglalkoztatja mostanában a tanácsot. Egyelőre a Tóth Kálmán-teret akarják újonnan járdázni. Háromféle terv van erre nézve és pedig: hengerelt és recézett beton járdá, cement-lapokkal beton alappal és cementlap beton alap nélkül. Ez új terv szerint a járdák jóval drágábbak lennének. Csak hogy ne felejtjük el, hogy amíg a téglajárda folytonos javítás mellett is 3—4 év alatt teljesen megromlik, addig a beton, vagy a beton alapú cementlapjárda örök időkre eltart. Példa erre a vasúti indóház peronja. Annak a beton alapú cementlap járdáját a pályaudvar fennállása óta, husz egynéhány év óta nem kellett javítani és jó marad még legalább is ugyanannyi ideig. A beton alap nélküli járdák nem ajánlatosak nagy forgalmu utcái járdának, mert azok a lapok mindig megmozdulnak. Eklatáns példa erre a városi székház folyosója. Legjobb volna talán a recézett és hengerelt beton járdá.

— **Kaszinóból Bácsalmáson.** A bácsalmási úri kaszinó, Ambál József vendéglőjében a hó 1-én táncvigalmat rendezett, mely várakozáson felül sikerült. A fényes siker legjobban bizonyítja a 200 koronányi tisztá jövedelem. A mulatságon az egész környék és különösen a bajai urasszonyok és urleányok színe-java volt jelen. A hölgyek szébbnél-szebb toilettékben jelentek meg. A társaság, a kitűnő kedélyhangulat hatása alatt a reggeli órákig maradt együtt. Összesen százötvenen voltak jelen. Az első negyest 60, a másodikat 50 pár táncolta. A megjelent hölgyek névsora ez:

Urasszonyok: dr. Hegedűs Aladárné (Baja), Ertl Józsefné (Baja), ifj. Sztrély Lipótné, Szommer Józsefné, dr. Bányai Miksáné, dr. Schossberger Jakabné, Egger Jánosné (Kunbaja), Weismahr Mihályné (Kisszállás), Gyetvay Andorné, Prener Antalné, Kamarás Imréné, Verner Hugóné, Glück Samuné, öz. Hutovits Adalbertné, öz. Schaffner Józsefné, Huszár Akosné, Szarvas Ferencné, Fazekas Ferencné öz. Marisch Józsefné, öz. Arnold Antalné, Scherk Gyuláné, Scherk Zoltáné, dr. Funták Gyuláné, öz. Jeszenszky Béláné, Pánczél Zoltáné, Grünfelder Jakabné, Koletits Istvánné, Kelle Vincéné (Rém), Alföldy Gézánné (Mélykut), Tománovits Györgyné (Bácsbokod), Stirtz Béláné (Szabadka), Pukovics Antalné (Mátételke), Zsarkó Ferencné (Mélykut), Pollák Emilné (Kisszállás), Báldy Lászlóné (Baja), Spitzer Zsigmondné (Madaras), Angeli Henrikné (Szabadka).

Urleányok: Hegedűs Csibike (Baja), Hegedűs Lantika (Baja), Ertl Paulinka (Baja), Ertl Margitka (Baja), Báldy Ilonka (Baja), Arnold Sárika, Rehák Ilonka, Glück Leona, Szarvas Zsuzsika, Marich Jolánka, Jeszenszky Marika, Frey Vilike (Mátételke), Hermann Matildka (Rém), Weismahr Erzsike (Kisszállás), Pollák Mariska (Kisszállás), Tóber Gizike (Kisszállás), Dömötör Leona (Bácsbokod), Zsarkó Irénke (Mélykut), Sturtz Szilárdka (Szabadka), Spitzer Ilonka (Madaras), Spitzer Margitka (Madaras).

— **Adomány.** Dr. Werner Adolf, a helybeli zirci rendház és főgimn. igazgatója, a bajai 48/49-es agg honvédek segélyezésére 20 kor. adományozott, melyért köszönetet mond a *segélybizottság*.

— **A bajai polgári olvasókör jótékony-sága.** A Bajai Polgári Olvasókör a helybeli gyermekmenhely-telep felügyelő-bizottságának évi 50 korona hozzájárulást szavazott meg és az első évi hozzájárulást már folyósította is és a telepbizottság elnökének kezéhez juttatta.

— **Az izr. nőegylet jótékony-sága az 1905. évben.** Most került közkézzre a bajai izr. nőegyletnek az 1905. évre vonatkozó zárszámadása, mely fényes tanúságot tesz róla, hogy ez a derék egyesület ezuttal is hű maradt a mult tradícióhoz és áldásos jótékony-ságával az elmúlt évben is valóra váltotta a szegények, árva és özvegyek gyámolításának magasztos ügyét. A kimutatásban olvassuk, hogy szegény bajai özvegyek 1562 kor. állandó segélyben részesültek 1905-ben, rendkívüli segély címén 144 koronát utalványozott az egyesület, helybeli szegények között pedig 996 korona került kiosztásra. Szegénysorsu iskolásléányok fölruházására 333 koronát, 5 szegény leány kihazasítására 170 koronát áldoztak. Az Ággok Házának 60 koronát, az izr. magánóvónak ugyanannyi adományozott a nőegylet, mely azontúl több kulturintézményt is támogatott anyagilag. A jótékony egyesület jelenlegi vagyonállománya 42641 kor. 87 fill.

— **Bajai kártya-abszolutizmus.** A kártya-aszaltok világában a tegnapi napon szenzációs kijelentés hangzott el. A Fedák, Gromboj és Banzáj ugyanis lemaradtak, mert leszorította őket a játékosok ajkáról az *abszolutizmus*.

A nagyjelentőségű esemény egyik bajai kávéházban esett meg, ahol »andó»-ben alsóztott két, a harmínckét levelű bibliafél meglehetősen ismerős ur. A fiatalabb egyszerre éles hangon felkiált:

— Bemondom az *abszolutizmust!*

Ebben a pillanatban váratlan esemény történt. A legtávolabbi aszaltok mellől is felugrártak a kibicsek s odasereglettek az abszolutizmust bemondó ur köré. Sőt a szomszédos aszaltal működő pár is, noha az »uhu»-nál tartott, letette a kártyát s odasietett a szokatlan esemény színhelyére.

Az érdeklődés központját képező pár pedig nyugodtan játszott tovább. Egyenkint peregetek a lapok ujjai közül, végre véget ért a játszma s az abszolutizmust bemondott ur lemondással jegezte meg:

— Nem lett belőle semmi.

Aki csak hatványosan ismeri a kibic természetrajzát, elképzelheti azt az izgatottságot, amely a száma néve is díszes társaságot erőt vett. Egy-más arcáról szerették volna leolvasni, hogy mi is hat az az abszolutizmus. Mivel azonban ez nem sikerült, az egyik vakmerő kibic nagy alázatosan megkérdezte:

— Ugyan kérem sziveskedjék megmagyarázni, mi az az »abszolutizmus»?

A kérdezett kicsinylőleg nézte végig a kíváncsi urat s egy vérbéli játékos flegmájával mondta:

— Miként a politikában ezidőszent a »dicső» koalíció (a nemzet jelenlegi tökfőlsői) egyre az abszolutizmus léha rémképeivel ijeszgetik a nemzetet, amiből persze semmi sem lesz, akként az alsóiban is azt hittem, hogy a tökfőlső lesz az utolsó ütés. És lám nem lett belőle semmi.

A kibic-sereg elégedetten oszlott szét s mindenki partner után nézett, hogy csináljon egy-két rennet a bajai kártya-abszolutizmussal, amiből persze nem lett semmi.

— **Miloszavlyevits Milán meggyilkoltatásának ügye a szabadkai esküdtsek előtt.** Holnap, hétfőn kezd tárgyalni a szabadkai esküdtbíró-ság *Miloszavlyevits* Milán országgyűlési képviselő gyilkosának büntörét. A gyilkosságot, amely az egész országban óriási szenzációt keltett: *Ulrich* János bácsalmási földmives követte el mult év október 21-én déli egy órakor a nyílt utcán. Az esküdtstseki tárgyalás két napig fog tartani, mert a meggyilkolt családja kívánságára a gyilkosnak módot nyújtanak rá, hogy Ulrich bebizonyíthassa, hogy *Miloszavlyevits* őt tönkre tette. A vizsgálat során a legszélesebb mederben folyt e tekintetben a bizonyítás, de a vádirat szerint vádlottnak a vagyoni tönkretételére vonatkozó védekezése teljesen alaptalan s oly embernek védekezése, aki társadalmi állásához meg nem felelő nagyuri létben élt, a munkát kerülte és könnyelmű adósságszínalásokkal eljutott arra a lejtőre, amely a vagyoni romlásnál végződött. Az esküdtstseki tárgyalás iránt nemcsak a városban és a megyében, de az egész országban és különösen ügyvédi körökben óriási az érdeklődés.

— **Kállay Jolán a Magyar Színházban.** A bajai színtársulatnak 3 év előtt volt közkedvelt, népszerű szubrettje, mint örömmel étesülünk, méltó jutalmát nyerte el elvitathatatlanul kiváló tehetségének. A budapesti Magyar Színház igazgatósága szerződtette ugyanis, mint szubrett-primadonnát, oly fényes feltételekkel, melyekkel csak oly színésznő kínálhatnak meg, akinek a legteljesebb bizalmat előlegezik. Még a nyári szünet előtt fog bemutatkozni egy új darab vezető szerepében a fővárosi közönségnek, mely bizonyára hamarosan meg fogja kedvelni a temperamentumos szubrettet.

— **Elfogott garai javasasszony.** Puiu István garai parasztagazda feljelentést tett a bajai bíróságnál, hogy Nikolics Mária ottani cigányasszony feleségétől ellopott több aranylátsiást és egy selyem szoknyát. Nikolics Mária, ki most a bajai bíróság fogházának vendégszeretétét élvezi, egészen másként adja elő a dolgot. Azt mondja, hogy Puiu Istvánné

magához hívatta és elmondotta hogy van neki szeretője. Ezzel szeretne egybekelni, de előbb el kellene az urat szuszitálni, adjon hát valami szert. A cigányasszony — így adja elő a dolgot — nem mert veszedelmes szert adni, hanem vett 3 krajcárért szipkört és ezt szert adta át Puiuénak, hogy ezzel négy nap alatt elpusztul az ember. Az asszony ezért adta neki az aranylátsiásokat és a selyemszoknyát, sőt ezenfelül még 12 korona készpénzt is. A cigányasszony alighanem kitalálta ezt a mesét, hogy tolvajlásáról elterelje a figyelmet.

— **Az idén nem lesznek hadgyakorlatok.** A hadsereg magyarországi csapatsteineél az idén nem lesznek nagy hadgyakorlatok. A hadügyminiszter most küldte szét az ezredparancsnokokhoz a tartalékosok behívására vonatkozó rendelkezéseket, s ezek határozottan arra vallanak, hogy Magyarországon nem fognak nagyobb szabású hadgyakorlatokat tartani. Ezt az a körülmény indokolja, hogy a behívott póttartalékosok kiképzése elfoglalja az időt, amennyiben pedig a tavasszal megtarthatták az 1905. évfolyambeli újoncok sorozását, ezek kiképzése ép arra az időre esik, amikor a hadgyakorlatokat szokták tartani.

— **Szeged rezisztenciája a bajai törvényhatóság előtt.** Szeged szab. kir. város törvényhatósága megküldte a bajai törvényhatóságnak a legutóbbi közgyűlése alkalmával hozott azon határozatát, melyben a külállamokkal 1907-en tul terjedő kereskedelmi szerződések esetleges megkötése ellen tiltakozik. Az átirat már megérkezett a polgármesteri hivatalhoz.

— **A kath. legényegylet mai szabad-lyceumi előadása.** A Bajai Katolikus Legényegylet február 11-én, vasárnap délután 5 órakor szabad-lyceumi előadást tart a következő műsorral: 1. Mi-moza, a kínai császár udvari bolondja (Kuplé). Éneklő Katits János. 2. Kont. Szavalja Odrai Károly. 3. A gyűjtő keletkezésének története. Előadja Kiss József tanítóképzési tanár. 4. Szép Ilonka. Szavalja Köbbling Kálmán. 5. A házi bál. (Monolog). Előadja László Károly. Az érdeklődő közönséget ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség. Nem tagoknak a beléptidij 20 fillér.

— **Uj bajai színház.** — Hallottad? Valaki uj színházat tervez.

— Hiszen ha tervez, akkor már meg is van.

— ????

— Hát nem valóságos színház már az, ha valaki Bajára uj színházat tervez?

— **A bajai iparbál körül.** — Elmégy a bálba?

— Miféle bálba?

— Az iparbálba.

— Barátom ott csak szabó meg cipész lesz jelen, mert mindenki már adósa a szabóknak és a cipészeknek és így nem mer oda elmenni.

— De jó, hogy találkoztam veled, még valahogy elmentem volna.

— Látod, a szabókat és cipészeket bármennyire is tiszteli az ember, a báljukra még sem mehet el.

— Pedig kár, — talán sikerülne letáncolni valamit.

— **A megyei jurista-bál elhalasztása.** Két napig bizonytalan volt a Zomborban rendezendő nagyszabású jurista-bálnak a sorsa. Már-már úgy állott a bál, hogy a Vadászkrút szálloda lelége selym, alkalmas helyiség hiányában, az idei farsangi szezonban nem is tartják meg. De most már megváltozott a helyzet. A fáradhatatlan rendezőségnek sikerült kieszközölni, hogy a bál céljaira megkapják a megyei székház nagy közgyűlési termét, ugyszintén a főispáni és az alispáni helyiségeket. Így tehát a juristabál sorsa biztosítva van, — s mint a rendezőségétől értesülünk, — azt az eredetileg tervezettnél is nagyobb fényvel fogják megtartani. A dátumban azonban változás állott be, amennyiben február 10-ikéről *tizenötödikére* halasztották.

— **Gerlaki Hermin férjhez megy.** Baja legkedvesebb primadonnájának szívet is megsebesítette Ámor nyila; szerelemre lobbant Tihanyi Miklós, a nagyváradi Szigligeti színház tagja iránt. Az eljegyzés már meg is történt az esküvő azonban Gerlaki súlyos betegsége miatt halasztást szenved.

— **A vadászévad vége.** Csütörtöktől kezdve már nyugodtan lehetnek a nyulak, nem szabad rájuk duplán augusztus 15-ig. Így a nyár derekájig sutba kerülnek ismét a Lankaszterek, melyek oly bőséges aratást vittek végbe a lefolyt idényben.

— **Teljes holdfogyatkozás.** F. hó 9-én (pénteken) Európában az idén az első holdfogyatkozás, melyet földrészünk nyugati felének lakói észlelhetek. Magyarországon a holdfogyatkozás csak részleges volt. A fogyatkozás reggel 7 óra 13 perckor kezdődött és 10 óra 53 perckor délelőtt ért véget.

— **Munkás ügy.** A bajai munkaadók és mezőgazdasági munkások között felmerülő kérdések ellátására 1906. évre szóló jehatálylaly a városi tanács Scheibner Gyula rendőrőfkapitányt és helyettesül Szűcs Ferenc tanácsnokot jelölte ki.

— **Bajai kereskedők táncestélye.** A *Bajai Kereskedő Ifjak Egylete* 1906. évi február hó 17-én (szombaton) betegsegélyző- és házalapja javára a *Nemzeti Szálló* termeiben táncestélyt rendez.

Műkedvelői estély az ipartestületben. Az „utile cum duici” jegyében működő helybeli iparoskör — az ipartestülettel karöltve — sikerült műkedvelői estélyt és táncmulatságot tartott mult szombaton, melyen a bajai társadalom minden rétege jelen volt és pompásan mulatott. A műkedvelői gárda, dörrekanon felett meg hivatásának és igen sikerült előadásban mutatta be a „Falu rosszat”, melynek keretében Gaáli Irma (Finum Rózi), Éder Matild (Boriska) és Ditelján Ilona (Bátki Teresi) váltak ki színes, eleven játékkal és érzésteli népdalaikkal. A férfiak közül Csatlós, Rónai, Gyurkity, Majoros és Wolf ügyeskedtek szerepeikben. Taps, virág bőven volt, tánc — kiválóan kivirradt. A műkedvelői előadást *köszönettel* március hó 4-én megismétlik.

Összedült városi félszer. A hét egyik éjszakáján a város tulajdonát képező 56 méter hosszú félszert az óriási vihar felfordította és összedöntötte. A város kára körülbelül 7—800 koronát tesz ki.

A bajai ipartestület által f. évi február 3-án tartott táncmulatság alkalmából felülfizettek: Dr. Rajk Aladár 20 kor., Somogyi Emil, Preimájer Pál 10—10 kor., özv. Reich Bernátné, Reich Vidor, dr. Koller Imre, Jakab Márton vendéglős, Fischer Béla, Skállát Dénes József 5—5 kor., Hübner József gyógyszerész, dr. Makray László, Wunderlich József, Krikovszky József 4—4 kor., dr. Werner Adolf, Wagner Antal, Nánay Lajos, Dick Lipót 3—3 kor., Schnádenberger János 2 kor. 40 f., dr. Kelemen József, ifj. Tinsuz István, ifj. Nánay Lajos, Weidinger Benő, Havelka István, ifj. Krikovszky József, özv. Trapli Ferencné, Löwinger Jenő, Preisz Béla, Pupák Antalné Zenta, Vavrincics Ferenc, dr. Staurozsky N., Klauber Salamon 2—2 kor., Földesi József 1 k. 60 f., Hellenbart Márton 1 k. 20 f., Balind Gyula, Bogdány Mihály, Friedl Béla, Guttman Jenő, Gruics Mihály, Heisler Gyula, Herczegh Sándor, Horváth Béla, Jerkovicz Ferenc, Krikovszky Vince, Krupity Péter, Mészáros Benő, Morgenstern Ignác, Rabl Béla, Ringeisz Antal, Sugár József, Szauder Kálmán, Szabó Lajos, Szimrok Imre, Szeziady István, Trafikant Vilmos, Vaity Antal, Vajda Miksa, Varga Lajos, Váradi Andor, Lovas Béla, Popovics Péter, Tomasicz Sándor, Kauten Miklós, Utry Lajos, Wagenblatt József, Ziech Lajos, Ziech Henrik, Sugár Henrik, Bálint József, özv. Wittmann Antalné, Stein L. József 1—1 kor., Majoros Ferenc 60 f., N. N. 20 fillér, melyekért hálás köszönetét nyilváníta az ipartestület elnöksége.

Uj! Világítás. Uj!

Minden házban izzó fény, légszesz (gáz) világítás, **csővezeték nélkül**, a legjobb és legolcsóbb világítása a jelenkorban. — Megtekinthető és kapható **ECKERT FERENC** rézműves, fürdő, légszesz és vízvezeték szerelőnél **BAJÁN**, Erzsébet királyné (Fő-utca) 51. szám, saját ház.

N y i l t t é r .*)

Számtalanszor bevált

MATTONI FÉLE

GISSHÜBLER

100% természetes égvényes

SAVANYUVIZ

A dugó epeitese

húgyhomoknál és hólyaghurutnál, mint a hűgysavat megkötő szer.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A bajai bizonyítványkiosztás tragikomédiáiból.

Elleste és megírta: **Betta.**

— Én nem értem, hol maradnak oly soká ezek a gyerekek. Már rég elharangozták a delet s még egyik sem jó. Tán csak nem történt valami bajuk — aggodalmaskodék Citerásné asszony, miközben újra valami igazítani valót talált a főhéher abrosszal terített asztalon.

— Ugyan hagyj el, — szólt Citerás uram, bizonyosan megint bezárták őket. Hozzártok inkább már be a levest, én ezekért a haszontalan kölykekért tovább nem éhezem.

Citerásné asszony előbb még néhány mentegő szótartat kockáztatott s minthogy a gyerekek mindaddig nem jelentkeztek, csakhamar az asztalon

párolgott a jőféle paradicsom-leves, csipetkével. A Citerás gyerekek végéig nem ettek semmit!

Azonban kifürkészhetetlenek a sors utai! A reményteljes Citerás csemeték a mai napon (oh, hogy ezt a napot nem jegyzi fel Clio) véletlenül, de csak véletlenül nem voltak hivatalosak a ludimagister (értsd tanító) által felállalt tintalevesre, papiros galuskával. (Elnevezvén ezt a valóban luculusi lakomát találékony diákész — bezárásnak.)

Nem hívták meg őket s ennek okáért a netalán késedelmező meghívó elől megfutamodva, elindulának az ősi rezidencia felé.

Elindulának és el is jutának . . .

Amott jó az egész érdemes Citera-had. Jöttük, valamint a vulkánok kitörését, — habár nem is földalatti — de már messziről is jól hallható morgás, zúgás, majd sikoltás, jaggatás stb. előzte meg, amint egymást jól hátbapuffantván, egyesült erővel gázoltak az elnyeletéssel fenyegetőző sártergerben. (Tudnivaló azoknak, kik eddig vétkes tudatlanságban, esetleg szomorú tévedésben leledzettek, hogy a gyalogjáró iránt a tanuló ifjuság a legtöbbször leghatározottabb ellenszenvvel viselkedik.)

Megérkeztek. Nagyreményű ifjakhoz méltón, pár virágserép leverésével jelezték hazatértüket.

— Hol voltatok már megint ennyi ideig, átkozott gonosz csontjai? — pattogott Citerás uram teljes apai szigorral, kezében a mindig sikeresen működő spanyolnáddal.

A pedagógiának emez elrettentően hatalmas eszköze méltó hatást gyakorolt a visongó csemetékre. Pillanat alatt sorban álltak (mintha legalább is Jecsko tanár vezényelte volna: jobbra át, indulj) s az előző mulatságnak csupán a kabátokon szomoruan meglapuló sárfoltok s a többé-kevésbé tátongó ruharepedések viselték mindmennyi megmáshatatlannal nyomait

— Brühühühü . . . brehehehe . . . buhuhu . . . törte meg a vészjóló csendet Pali, a legifjabb Citerás — Bruhuhu . . . ma kaptuk ki az értesítőt, brehehe, jaj, jaj . . . nem is igaz . . . én mindig tudtam a leckét . . . bruhuhu, huhu . . .

Citerás uramnak világító fényugár hatolt tar koponyájába.

— Ahán! Tehát ma van január 31, a félelmi értesítő kiosztásának napja. Épen jókor. Hát hadd látsom a kalkulákat . . . egy, kettő sorjában.

Hanem erre már tanácsosnak látta az egész gyerekhad a lehető legrövidebb idő alatt ellállani. Egyik a konyhában talált valami sürgős elintézni valót, a másik az udvaron hagyta a könyveit, a harmadik a padláson felejtett valamit két év előtt, amire neki most okvetlenül szüksége van, stb.

Csak a kis Pali állott rendületlenül és halálmegvetéssel Citerás papa inquisitori tekintete és nádpálcaja előtt. (Könnnyű neki! Neki csak hittanból, magyarból, meg számtanból van négyese.)

— Brühühühü . . . huhu . . . apa . . . brehehe . . . a Gizi meg a Jancsi nem merik megmutatni bruhuhu, nekem adták, brahamahuhuuu, itt van huhuhuu . . .

S a sárfoltos táská mélyéből két összegyűrt papirost húzott elő.

— Hát a tied hol van? — kérdé elszörnyedve Citerás papa.

— Itt van az is, bruhuhu . . .

— Na ne bölg már — mordult rá Citerás uram . . .

— Brühühühü . . . csak a negyedik darbját nem találok sehol, bruhuuu, igazán csak véletlenül tépődött szét . . . bruhuuu . . .

Citerás papa méltó megbotránkozással silabilizálta a kalkulákat.

— Hittan 4, Magyar 5, Német 4, (oh a gazember, inkább ebből lenne 5) Számtan 5 stb. Kie ez? Oh az az akasztófaraváló, az a gézengúz, megállj Jancsi, megállj. Tudtam, hogy így lesz . . . Hívjátok be rögtön!

S megjelent az ajtóban a deliquens, a szertetremelő Citerás csemeté.

Ami ezután történt, annak leírása már a zenészek dolga.

Brühühühü, bruhuhuuuuu, brahamahuuu, szólt a hangok áradata. Hol piano, fokozatosan crescendo, aztán forte, fortissimo, közbe-közbe puff, piff, paff . . .

Egyszóval: valóban Citerás uram mesterileg kezelte a spanyolnád vonóval az emberi gége hangszálait. (Pedig nem is azokat ütötte.)

A vészjóló zenére szepve bujtak össze a Citerás csemeték.

— Kár volt a padlásról lejönni — sóhajtott Pista — most mindjárt rajtam hegedülnek. Oh, az az átkozott tanár, az a kitömött viziló, az az országos vadállat az a . . . Oh, csak egyszer kaphatnám el . . .

— Mondtam ugy-e, hogy maradjunk a konyhában, — sivitott Gizi, a nagynevű Citerás familia érdemes hölgytagja, jelenleg első polgárnia. Igaz, hogy csak magyarból, meg földrajzból buktam meg, de azért tudom engem is elrakni.

Jaj, az a kisasszony, jaj de megtépzám az a hosszú haját jaj . . . Mindig velem, meg azokkal az utálatos folyókkal, hegyekkel volt baja. Aztán agyonszekiroz. Mindig az kérdezi: Mi a székhelye Nógrád, Heves, Bars megyének? Mikor úgy is tudja jól, hogy nem tudom . . . jaj . . . jajj . . . jajjj . . .

Igen — sipította közbe Nelli, Citerás Gizella kisasszonynak ikernővére — nekem meg rajzból adott ötöst.

Jaj Gizi, most az egyszer én is veled tartanék,

azt a kisasszonyt jól eldöngethetnék. Te még nem is tudod ugy-e, hogy mikor te beteg voltál, mit csinált velem. Képzeld csak és én némán türtem mindezt. Tudod, hogy én nem akartam a rajzomat soha megcsinálni, s azért a kisasszony iszonyuan haragszik. Akkor sem volt készen, hanem elhelyt őt rajzoltam le hosszú számfűlekkel libalábbal, elefántormánnyal. Hát nem jól tettem? . . . S ő oly mérges lett, főldre csapta a rajztömbömet, s azt mondta, hogy a szemem elé ne kerüljek többet . . .

A kupakantácsnak Citerás uram spanyolnád vonója vetett véget.

S újra hangzott a dal: bruhuhuhuuu hahuu jaj jjuu huuu brehehehe . . .

S ezalatt a paradicsomleves a jó csipetkével bizonyos halmazállapotú változáson ment keresztül.

A csipetke — a fizika is tanítja — lyukacsos, ezeket a lyukacsokat porusoknak is hívják. A csipetke lében és pedig paradicsom-lében volt. Ergo: a hajcsövesség törvényénél fogva, felszívta a nedveséget, illetőleg a levest, s így az összetartás (cohaesio) meggyöngyülvén, nagyobb lett az athacsio, s így az egész valami megnevezhetetlen, s még inkább ehetetlen, nyúlós, ragadós, rózsaszínű anyaggá változott.

* * *

S mindezt te tevéd, te diákok réme, szülőök keserősége, tanítók, tanárok, s más efféle pedagógusok átokszórája, te rémséges csodaszörny, melyet a naptárcsináló — az ifjuság kimondhatatlan bűbánátára — január 31-ével jelölnek. Oh, hány reményteljes csemetét hangoltál a te napodon, a kérelhetetlen papák spanyolnád vonója által, akarattal és meggyőződésükkel homlokegyenest ellenkező hangversenyre, hány tanító fejére zúditottad a szekundák és spanyolnád által túlságosan is főlhangolt diákgékek koncertjének borzasztó eredményét, s hány, de hány helyen szegényített meg a chemiát, létrehozván oly vegyületet (a képletét lehetetlenség előmutatni) minő a 2 1/2 óráig (t. i. eddig tartott Citerás uram és a spanyolnád, illetőleg a Citerás csemeték által rendezett önkéntelen és nem játékonycélú hangverseny) álló csipetkés paradicsom leves.

IRODALOM.

»A Magyar Nemzet Anyakönyve« cím alatt nagyarányú genealogiai lexicon-vállalat indult meg, melynek az a célja, hogy a XX. században élő magyar nemzet minden egyes tagját életrajzszzerűleg megörökítse a jövő, a történelem számára. A számos kötetre tervezett mű diszes albumalakban jelenik meg, melynek remek kiállítása a Globus-műintézet-et dicséri, a rendkívül érdekes, költői lendületű szövegrész pedig Kulcsár Béla szerkesztő izlését és gondosságát. A mű arany és ezüst vázsonba vont, színes dombornyomású táblája már maga páratlan ékességévé teszi a szalonok asztalának. Belsejét illetet alkotású allegorikus képek díszítik s arcképek elhelyezésére alkalmas albumlapokat és a családi események följegyzésére szolgáló, ékített kartonokat is tartalmaz, hogy minden családnál valóságos ereklyévé lehessen, úgy, mint apánkál a biblia. Ennek a páratlanul álló családi albumnak előfizetési és megrendelési ára 10 korona, bolti ára 20 korona. Minden előfizető, vagy megrendelő azt a befejezett egészet képező kötetet kapja meg, a mely saját életrajzát tartalmazza. Ezzel a műbecsű és tudományos értékű művel nemcsak életünket örökíthetjük meg utódaink kegyeletének, hanem jót is cselekszünk; mert legközelebbi kötetének tiszta jóvedelméből 5 százalékat a póttartalékosok családjainak segítésére adományoz a kiadó. »A Magyar Nemzet Anyakönyve« szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VIII., Rákóczi-utca 4. szám. Telefon 86—40. Postataktip. cheque-számla 16394. Előfizetések, megrendelések és kérdezősködések a szerkesztő-kiadóhivatalhoz intézendők. Életrajz- és megrendelés-gyűjtők nagy jutálékkal, előnyös feltételek mellett alkalmaztatnak.

445/1906. kapt. sz.

Hirdetmény.

Baja város rendőrkapitányi hivatala mint I-ső foku iparhatóság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az 1906. évre ezen rendőrkapitányság, mint I-ső foku iparhatósághoz, iparhatósági megbízottak alább nevezettek választattak meg és következőképp osztattak be:

1. Lajstromok ellenőrzésére: Fischer Pál, Nagy Péter.
2. Gyárak megsejmlélésére: Schmiéd Ferenc, Drescher Gyula, Kollár Ágoston.
3. Tanonciskolák látogatására: Ifj. Utry Pál, Wagenblatt István, Schlieser Miksa.
4. Műhelyek megvizsgálására: Magyar András, Jorgovits Szvetozár, Jaszlits András, Alföldy Béla, Kapocs Ferenc, Szabó Sándor, Szilágyi Sándor, Tiprovác Péter, Utry Lajos, Kovács Gyula, Klein Rezső és Reich Vidor.

Baja, 1906. évi február hó 5-én.

Scheibner Gyula
rendőrkapitány.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótleka

egy rézionak bizonyult háziasor, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényél, csúznál és meghüéseknel** bedörzsölés-keppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üvege fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. A 10 üvegekben 50 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapesten.**

Richter Gyógyszertára
az „Arany oroszlánhoz”, Prágában,
Elisabethstra.-se 5. n. Minden napkiadás.

11640/1900. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A bajai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a **kisbirtokosok országos Földhitelintézete** végrehajtónak **Hauk Antal** és társai végrehajtást szenvedő elleni 69 kor. 91 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő, a bajai kir. jbirósághoz tartozó, a csátaljai 994. sz. bet. 1042. sz. betét és 185. sz. betétben lévő ingatlanokra Csátalja község-házánál az árverést 1100 koronában ezennel megállapított kiállítási áron alul is eladatni fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett ár-folyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 83. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.
Baja, 1905. december hó 21-én.

Temmer,
kir. járásbíró.

Minden könyvkereskedés után kapható dr. Müller orv. tan. immár 41-ik kiadásban megjelent, díjjal kitüntetett műve a

megzavart ideg- és nemi rendszerről.

Bérmentesen borítékban küldöm 1 kor. 20 fillérért
levélbútyegben.

Röber Kurt, Braunschweig.

Egy kertész,

ki a melegágyak kezelésében **kellő**, a virágkertészetben és üvegházak körül pedig **elég-séges** jártassággal bír — de **mükertész** nem lehet — képességéhez képest, szabad lakáson és fűtésen kívül 600—800 korona fizetés mellett alkalmazást nyerhet

Szemző Gyula urnál Zomborban.

Egy elsőrendű műtrágyagyár

keres **Bácsmegeye** részére egy, már a gazdánál bevezetett

képviselőt.

Csakis szakemberekre reflektálnak. Ajánlatok »Z. V. 822« alatt

HAASENSTEIN és VOGLER

(Jaulus és Társa) hirdetési irodájába
Budapestre intézendők.

Szöllővessző!

A világhírű

Delaware

adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!!

A szőlészet kincse.

A phyloxerának ellentáll!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.
Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
Nagymennyiségű sima és gyökeres Delaware vessző-

eladás.

Czím:

Szigyártó és Jakáts

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: Alsó-Segesd. Központi iroda: **Felső-Segesd.**
(Somogy megye.)

**Törlesztéses kölcsönök
födbirtokokra.**

A magas kamatláb dacára kieszközlők kölcsönöket födbirtokokra
a régi olcsó kamatláb mellett.

A kölcsönök **azonnal** folyósíthatnak **készpénzben.**

Felvilágosítással készséggel szolgál

Schäffer Vilmos

bankegyesületi igazgató
SZEGEDEN.

KOLLÁR A. BAJA

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-, ÉS RAJSZERKERESKEDÉSE,

KÖNYVNYOMDÁJA ES KÖNYVKÖTÉSZETE,

A »BAJAI HIRLAP« KIADÓHIVATALA.

Mindennemű könyvnyomdai munkák, ugymint: **könyvek, folyóiratok, bál- és lakodalmi meghívók, eljegyzési kártyák, névjegyek, számlák, levélpapírok, levélborítékok, körlevelek, gyászjelentések, árjegyzékek, falragaszok,** stb. a legizlésebb és díszes kivitelben készíttetnek.

Községi-, közigazgatási- és ügyvédi nyomtatványok nagy raktára.

Előfizetések bármely heti vagy napilapokra, valamint külföldi folyóiratokra az eredeti áron vétetnek fel.

Minden bárhol megjelent és hirdetett művek a boltiáron megszerezhetők.
Ügyszintén azok a legkedvezőbb részleffizelésre is szállíthatnak.

Bármilyen könyvnyomdai munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.

Hirdetések a Bajai Hirlap részére a legolcsóbb áron vétetnek fel.